

Dosarul nr.3ra-1496/19

Prima instanță: Judecătoria Strășeni, sediul Central (jud: I.Chiroșca)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: E.Palanciuc, A.Malfi, Vl.Clima)

ÎNCHEIERE

18 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Mariana Pitic
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului depus de Agenția Servicii Publice, reprezentată de către Vladimir Leah,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de Coperativa de Producție „Vorniceni” împotriva Agenției Servicii Publice cu privire la obligarea înregistrării drepturilor asupra bunului imobil,

împotriva deciziei din 18 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Agenția Servicii Publice,

c o n s t a t ă:

La 21 ianuarie 2019 Coperativa de Producție „Vorniceni” a depus cerere de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ împotriva Agenției Servicii Publice cu privire la obligarea înregistrării drepturilor asupra bunului imobil.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că prin hotărârea irevocabilă din 19 septembrie 2006 și hotărârea suplimentară din 23 martie 2009 a Judecătoriei Economice de Circumscripție a fost recunoscut dreptul său de proprietate asupra mai multor bunuri imobile, iar ulterior prin avizul de recepție a lucrărilor cadastrale întocmit de SRL „Geoinventprim”, a fost identificată construcția (turn de apă) cu suprafața la sol de 3,8 m.p., cu numărul cadastral xxxx, amplasată în raionul Strășeni, satul Vorniceni.

Cu toate că imobilul indicat îi aparține cu drept de proprietate în baza procesului-verbal nr. 5 al comisiei de privatizare a bunurilor agricole, la solicitarea sa din 28 august 2018 adresată organului cadastral de înregistrare a imobilului nominalizat, acesta prin decizia din 20 noiembrie 2018 a refuzat înregistrarea pe motiv că bunul imobil nominalizat nu se regăsește în hotărârile judecătorești la care a făcut referire Coperativa.

Nefiind de acord cu decizia Departamentului Cadastru privind refuzul de înregistrare a bunurilor imobile și a drepturilor asupra lor din 20 noiembrie

2018, la 7 decembrie 2018 reclamanta a contestat-o cu cerere prealabilă la organul ierarhic superior – Agenția Servicii Publice, însă prin decizia din 21 decembrie 2018 a Agenției, cererea a fost respinsă ca neîntemeiată, motiv pentru care a fost depusă prezenta acțiune în instanța de contencios administrativ.

Coperativa de Producție „Vorniceni” a solicitat recunoașterea dreptului de proprietate asupra sa a construcției (turn de apă) cu numărul cadastral xxxx, amplasat în satul Vorniceni, raionul Strășeni.

Prin hotărârea din 25 martie 2019 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, cererea de chemare în judecată depusă de Coperativa de Producție „Vorniceni” a fost admisă, fiind obligată Agenția Servicii Publice de a înregistra pe numele Cooperativei de Producție „Vorniceni” dreptul de proprietate asupra construcției (turn de apă) cu numărul cadastral xxxx, amplasat în satul Vorniceni, raionul Strășeni.

Prin decizia din 18 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Agenția Servicii Publice.

Pentru a decide astfel, instanțele de judecată au constatat că, deoarece autoritatea publică locală a confirmat că bunul imobil (turn de apă) cu numărul cadastral xxxx constituie parte a complexului de imobile denumit „baie”, iar recunoașterea dreptului de proprietate asupra acesteia a fost realizată prin hotărârile judecătorești irevocabile din 19 septembrie 2006, suplinită prin hotărârea suplimentară din 23 martie 2009 a Judecătoriei Economice de Circumscripție, este cert că această recunoaștere se extinde și asupra componentei imobilului respectiv, denumit în cazul dat „turn de apă”, cu numărul cadastral xxxx.

Or, potrivit legislației civile pertinente, în vigoare atât la data emiterii hotărârilor judecătorești indicate, cât și la data emiterii hotărârii primei instanțe și la examinarea cauzei în ordine de apel, bunul imobil accesoriu (în cazul dat „turnul de apă” cu numărul cadastral xxxx) urmează situația juridică a bunului imobil principal (denumit în speță „baie”), motiv pentru care instanțele de judecată au constatat că recunoașterea prin hotărâre judecătorească a dreptului de proprietate asupra acestuia din urmă imobil extinde această recunoaștere și asupra componentei sale – „turn de apă”.

Din aceste motive, Colegiul a constatat întrunirea în speță a temeiurilor legale pentru înregistrarea în Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate al intimitei asupra bunului imobil (turn de apă) cu numărul cadastral xxxx, amplasat în satul Vornice, raionul Strășeni în baza art. 28 alin. (1) lit. d) al Legii cadastrului bunurilor imobile.

Invocând netemeinicia și ilegalitatea hotărârii și a deciziei enunțate, la 25 noiembrie 2019, Agenția Servicii Publice, reprezentată de către Vladimir Leah le-a contestat cu recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea actelor judecătorești recurate ce constituie obiectul prezentului recurs cu pronunțarea unei decizii noi, de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului s-au indicat motivele de drept și de fapt invocate în referința asupra cererii de chemare în judecată și în cererea de apel anexate la

dosar, suplimentar invocându-se că prin adoptarea hotărârilor la caz, instanțele de judecată au depășit limitele pretențiilor din acțiune.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, care în conformitate cu art. 257 alin. (1) Cod administrativ a intrat în vigoare la 1 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod, Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 a fost abrogată.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Iar conform art. 245 din același cod, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 18 septembrie 2019 (f.d.77), însă date despre recepționarea acesteia de către recurent la dosar lipsesc. Respectiv, recursul depus la 25 noiembrie 2019 (f.d.84) este în termen.

Având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

Examinând temeiurile recursului depus de Agenția Servicii Publice, reprezentată de către Vladimir Leah în raport cu materialele cauzei civile, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu articolul 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecatori decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

În acest sens, articolul 433 lit. c) din Codul de procedură civilă prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare. Reieșind din esența art. 437 alin. (3) din Codul de procedură civilă, în situația în care persoana abilitată cu dreptul de a declara o cerere de recurs este reprezentată de o altă persoană, este obligatoriu de a atașa un document, care confirmă împuternicirile acestuia dacă în dosar lipsește o astfel de împuternicire.

În același context, art. 75 alin. (2) din legea citată stabilește că, procesele persoanelor juridice se susțin în instanță de judecată de către organele lor de administrare, care acționează în limitele împuternicirilor atribuite prin lege, prin alte acte normative sau prin actele lor de constituire, precum și de către alți angajați împuterniciți ai persoanei juridice, de către avocați sau avocați stagiaari.

Cu titlu principal, în conformitate cu art. 75 alin. (4) din Codul de procedură civilă, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Ansamblul acestor norme de drept urmăresc scopul legitim de bună – administrare a justiției și al protecției intereselor legale ale persoanei reprezentate.

În temeiul art. 80 alin. (1) și alin. (4) din Codul de procedură civilă, împuternicirile reprezentantului persoanei juridice trebuie să fie formulate într-o procură, eliberată și legalizată în modul stabilit de lege. Valabilitatea procurii care confirmă împuternicirile reprezentantului în instanță de judecată încetează în temeiul art. 255 din Codul civil.

La rândul său, conform art. 255 alin. (1) lit. a) Cod civil (în vigoare până la 1 martie 2019), valabilitatea procurii încetează în cazul expirării termenului.

Din materialele cauzei rezultă cu certitudine că, cererea de recurs depusă la 25 noiembrie 2019 a fost semnată și depusă în interesele Agenției Servicii Publice de către Vladimir Leah (f.d.84-86), aceasta acționând în calitate de reprezentant în temeiul procurii nr. 01/5929 din 11 octombrie 2018, valabilă pe termen de un an de zile (f.d.61).

În asemenea circumstanțe și ținând cont de faptul că la data depunerii cererii de recurs împotriva deciziei instanței de apel – 25 noiembrie 2019, termenul de valabilitate a procurii era expirat, Vladimir Leah nu a fost împuternicit în modul prevăzut de lege de a semna și depune cererea de recurs în interesele recurente Agenția Servicii Publice, motiv ce impune completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ să ajungă la concluzia că recursul este depus de către o persoană care nu este în drept să-l declare și urmează a fi declarat inadmisibil.

Aici, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ subliniază că Vladimir Leah a ignorat obligația de a furniza documentul, legalizat în modul stabilit, care atestă împuternicirile acesteia în acord cu art. 437 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

În esență, drepturile procedurale sunt însoțite, de obicei, de obligații procedurale (a se vedea Zubac, ibidem, parag. 93). Astfel, reprezentantul recurenteii trebuia să dea dovadă de vigilență la pregătirea dosarului pentru instanța de recurs și să se aștepte că aceste exigențe procedurale să fie aplicate întocmai cu scopul acestora. Or, în caz contrar, flexibilitatea excesivă manifestată de instanțele de judecată față de limitările analizate ar conduce la eliminarea cerințelor procedurale stabilite prin lege (a se vedea Nicolae Popa vs România, 9 decembrie 2014, parag. 17, Tence vs Slovenia, 31 mai 2016, parag. 31, Parol vs Polonia, 11 octombrie 2018, parag. 38).

Având în vedere circumstanțele care preced, completul de judecată decide în mod unanim că recursul depus de Agenția Servicii Publice, reprezentată de către Vladimir Leah, nu poate fi acceptat spre examinare în fond, urmând a fi considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) ale Codului administrativ și art. 270, 433 lit. c) și 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Agenția Servicii Publice, reprezentată de către Vladimir Leah se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru